

*Szczegółowy opis innowacji pedagogicznej
w Szkole Podstawowej im. Arkadego Fiedlera w Połajewie*

„Muzyka we mnie, w muzyce-ja”¹

„Tańczę, śpiewam i rysuję, czyli o utworach muzyki klasycznej inaczej.”

¹ Fragment utworu Anny Marii Jopek „Ale jestem”; tekst Magdalena Czapińska

1. Tytuł innowacji:

„Muzyka we mnie, w muzyce- ja. Tańczę, śpiewam i rysuję, czyli o utworach muzyki klasycznej inaczej.”

2. Autorzy innowacji:

Lidia Strachanowska, Hanna Urbaniak, Anita Kliczykowska

3. Zakres innowacji:

Działaniem innowacyjnym zostaną objęci uczniowie z klas Ic, IIIa, IIIb

4. Czas trwania:

II półrocze 2014/2015; zajęcia : jeden raz w tygodniu 1 godzina

5. Typ innowacji:

metodyczna

W naszym życiu codziennie spotykamy się z muzyką. Jest ona obecna w szkole, domu, autobusie a nawet w pobliskim sklepie. Już od najmłodszych lat dzieci zaznajamiają się z piosenkami, melodiami i rytmem. Uczą się tekstów piosenek, odtwarzają proste dźwięki. Ważne jest, aby muzyka była wybierana świadomie, aby oddziaływała na nasze życie, uczucia, emocje. Właśnie taka jest muzyka klasyczna. Tworzy ona nasz świat przeżyć, kształtuje naszą wyobraźnię, rozwija kreatywność, wzmacnia pomysłowość, jak również uczy samodzielnego myślenia.

Od wielu wieków naukowcy dowodzili, że muzyka klasyczna kształtuje emocjonalność i osobowość dziecka. Prekursorem badań nad wpływem muzyki był Alfred Tomatis. Jego badania doprowadziły do wykrycia zjawiska, które zostało później nazwane efektem Mozarta- dźwięki wysokie aktywizują korę mózgową i powodują: poprawę koncentracji uwagi, wzrost kreatywności, lepsze zapamiętywanie, podwyższenie motywacji i organizacji w codziennych czynnościach oraz normalizację napięcia mięśniowego, co wpływa na prawidłową postawę ciała (Tomatis A., 1995).

Dodatkowo muzyka ma wpływ terapeutyczny. Działa uspokajająco i pozwala redukować stres (Konieczna E.J., 2004).

Muzyka pobudza także obie półkule i wprowadza je w stan równowagi. Dzięki niej różne inteligencje: językowa, kinestetyczna, przestrzenna, ruchowa i interpersonalna, a nawet matematyczna i duchowa współgrają ze sobą (Sacher W.A., 2012). Naukowcy udowodnili, że muzyka barokowa pomaga w koncentracji. Muzyka ta utrzymana w rytmie 60 uderzeń na minutę, pomaga w procesie przyspieszonego uczenia się, obniża ciśnienie krwi i zmniejsza liczbę uderzeń serca. Ponadto pobudza system immunologiczny i zmienia fale mózgowe. Tak rozluźnione ciało i pobudzony umysł stwarzają doskonałą możliwość optymalnego uczenia się (Dryen G, Vos J. 2000).

W szkole edukacja muzyczna jest niezwykle ważnym elementem zintegrowanego procesu nauczania. Uczeń zdobywa aktywności w zakresie odbioru muzyki oraz w zakresie tworzenia muzyki.

Za główny cel poniższej innowacji pedagogicznej przyjęliśmy pobudzanie myślenia, pomysłowości, kreatywności i wyobraźni. Obcowanie z muzyką klasyczną ma przybliżyć uczniów do osiągania wymarzonych celów, zdobywania nowych aktywności i umiejętności oraz poszerzania swoich horyzontów. Obserwując dzieci podczas lekcji plastycznych, muzycznych i polonistycznych zauważyliśmy u uczniów brak pomysłowości i kreatywności.

Dzieciom ogromną trudność sprawiają zadania polegające na napisaniu opowiadania czy wymyśleniu dalszej części historii. Również pomysłowość prac plastycznych jest ograniczona. Dlatego obcowanie uczniów z muzyką klasyczną ma pobudzić i rozwinąć wszystkie wyżej wymienione umiejętności.

Szkoła Podstawowa im. Arkadego Fiedlera od wielu lat włącza się w projekty i programy wspierające uczniów oraz rozwijające ich zainteresowania. Projekt „Muzyka we mnie, w muzyce- ja. Tańczę, śpiewam i rysuję, czyli o utworach muzyki klasycznej inaczej.” ma zaszczerpić w uczniach chęć do poznawania nowych, nieznanych dotąd rodzajów muzyki klasycznej.

Innowacja zakłada aktywizację uczniów w trzech obszarach: fizycznym (taniec), muzycznym (śpiew) oraz plastycznym. Końcowym elementem innowacji jest koncert prezentujący zdobyte umiejętności uczniów oraz wystawa prac plastycznych stworzonych pod wpływem wysłuchanych utworów.

Bibliografia:

- Dryden G., Vos J., Rewolucja w uczeniu się, Wydawnictwo Moderski, Poznań 2000
Konieczna E.J., Arteterapia w teorii i praktyce, Wydawnictwo „Impuls”, Kraków 2004
Sacher W.A, Pedagogika muzyki. Teoretyczne podstawy powszechnego kształcenia muzycznego, Wydawnictwo „Impuls”, Kraków 2012
Tomatis A., Ucho i śpiew, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1995

Cele innowacji

I. Cel główny:

Rozwijanie kreatywności, pomysłowości i wyobraźni dzieci poprzez obcowanie z muzyką klasyczną.

II. Cele szczegółowe:

1. Poznanie dzieł muzyki klasycznej.
2. Poznanie życiorysów wybranych twórców muzyki klasycznej.
3. Zapoznanie z budową i brzmieniem instrumentów.
4. Dbłość o estetykę i wysoką jakość prac plastycznych.
5. Stworzenie opowiadania zainspirowanego życiem wybranego twórcy/ utworem muzycznym.
6. Stworzenie piosenki, opowiadania do wybranych utworów muzycznych.
7. Wymyślenie ruchów/gestów/tańca do wybranego utworu.
8. Umiejętność zagrania prostego utworu na flecie.
9. Poprawa postawy ciała.
- 10.Redukcja stresu.
- 11.Poprawa koncentracji.
12. Umiejętność kulturalnego odbioru muzyki.
- 13.Odczuwanie szacunku do różnych dziedzin sztuki.
14. Poprawa relacji interpersonalnych.

Metody pracy

1. Wykład- przekazanie wiadomości w sposób zrozumiały, krótki i bezpośredni.
2. Burza mózgów- metoda wyzwalamąca potencjał twórczy, metoda tworzenia.
3. Wystawa- prezentacja osiągnięć uczniów.
4. Praca w grupie- doświadczanie współzależności, współodpowiedzialności, współpracy
5. Ćwiczenia koordynacji ciała i właściwej postawy.

Osiągnięcia uczniów

Dzięki uczestnictwu w zajęciach uczeń:

- pozna utwory muzyki klasycznej
- zapozna się z życiorysami wybranych kompozytorów
- rozwinie kreatywność i twórcze myślenie
- zwiększy pomysłowość swoich opowiadań i prac plastycznych
- poprawi estetykę prac plastycznych
- nauczy się współpracować w grupie
- zredukuje stres
- poprawi koncentrację
- zdobędzie umiejętność kulturalnego odbioru muzyki
- będzie odczuwał szacunek do muzyki oraz innych dziedzin sztuki i kulturowego dziedzictwa
- poprawi relacje z rówieśnikami i nauczycielami
- wzbogaci wyobraźnię
- zaznajomi się ze sceną i występami publicznymi
- zapozna się z budową i brzmieniem dud
- zagra prosty utwór na flecie

Rodzaje aktywności

1. Zajęcia realizowane w ramach art. 42 ust.2 pkt 2 KN

Tematyka zajęć

1. Ocean naszej wyobraźni- praca plastyczna na podstawie utworu C.Saint- Seans „Akwarium”
2. Emocje w muzyce- praca plastyczna na podstawie utworu np. Country Dance
3. Cztery pory roku Vivaldiego w kolorach- praca plastyczna
4. Improwizacje ruchowe (C. Saint- Seans „Skamieliny”; E. Grieg Peer Gynt cz1. „Poranek”, W grocie króla gór)
5. Muzyka do nauki (np. przed sprawdzianem, powtórką) np. W.A. Mozart; J.S. Bach. A.Vivaldi, T.G.Albinoni, L.Beethovem
6. Zajęcia relaksacyjne przy muzyce
7. Tańce dworskie
8. Gdyby nie pasja do muzyki to....- tworzenie opowiadania zainspirowanego życiem wybranego twórcy.

2. Wyjazd do Filharmonii- klasa I

3. Wyjazd do Teatru Muzycznego- klasa III

4. Udział w spotkaniach „Świat sztuki”

5. Udział w koncercie z okazji XV Międzynarodowych Spotkań

Kolędników- Dudziarzy

Ewaluacja

1. Dokumentacja- dziennik zajęć (tematyka zajęć oraz frekwencja uczniów).
2. Wystawa prac plastycznych.
3. Prezentacja:
 - tańce dworskie- klasy III a, III b
 - improwizacje ruchowe- klasa I c
4. Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów i ich rodziców.
5. Fotokronika.